ihale komisyonu tarafından, idarece hazırlanan “sıralı iş kalemleri/grupları listesi” kullanılarak yaklaşık maliyetin % 80’lik kısmına giren iş kalemlerinin belirleneceği, sıralı listeye göre, tutarlarının yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı % 80 oranına kadar olan iş kalemleri ile kümülatif toplama eklendiğinde % 80 oranının aşılmasına neden olan iş kalemlerinin açıklama istenecek iş kalemleri olarak belirleneceği, idarece hazırlanmış olan “sıralı analiz girdileri listesi” kullanılarak tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3’üne eşit ve bu tutarın altında olan analiz girdilerinin tespit edileceği, analiz toplamının %3’üne eşit ve altında olanlar girdiler için açıklama yapılmasının istenmeyeceği, bu girdilerin tutarlarının kümülatif toplamının kar ve genel gider hariç analiz toplamının %15’ini aşması durumunda; en küçük tutardan itibaren kümülatif toplamda % 15’lik tutarın aşılmasına neden olan

analiz girdileri belirleneceği, tutarı bu girdinin tutarından daha az olan girdiler için açıklama istenilmeyeceği, aynı girdinin yaklaşık maliyeti oluşturan birden fazla iş kalemi analizinde yer alması halinde bu girdinin oranının her analiz için ayrı ayrı değerlendirilerek analiz toplamının % 3’ünün altında kalıp kalmadığına göre işlem yapılacağı ve herhangi bir analizdeki oranı %3’ün üstünde olan analiz girdisi için açıklama isteneceği, analizlerde yer alan işçilik

girdilerinin istenilmeyecek girdiler arasında yer alamayacağı

Toplantı No	: 2022/022
Gündem No	: 33
Karar Tarihi	: 13.04.2022
Karar No	: 2022/UY.I-497

BAŞVURU SAHİBİ:
Boytekma Trafik İşaretleri Tic. San. A.Ş.,

İHALEYİ YAPAN İDARE:
Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı,

BAŞVURUYA KONU İHALE:
2022/46910 İhale Kayıt Numaralı “2022 Yılı Trafik Yatay İşaretlemeleri Yapım İşi” İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:
Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından 18.02.2022 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen “2022 Yılı Trafik Yatay İşaretlemeleri Yapım İşi” ihalesine ilişkin olarak Boytekma Trafik İşaretleri Tic. San. A.Ş.nin 15.03.2022 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 18.03.2022 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 23.03.2022 tarih ve 14329 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 23.03.2022 tarihli dilekçe ile itirazen şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2022/314 sayılı itirazen şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:
Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.

İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle,

1) İhale üzerinde bırakılan istekli Kisan İnşaat Mühendislik San. ve Tic. A.Ş. tarafından İdari Şartname’de yer alan düzenleme uyarınca tüzel kişiliğin ortakları, üyeleri veya kurucuları ile tüzel kişiliğin yönetimindeki görevlileri belirten son durumu gösteren ticaret sicil gazeteleri ile nev’i ve isim değişikliklerini gösteren tüm Ticaret Sicili Gazetelerinin ve Kamu İhale Genel Tebliği’nin 10/A maddesine uygun olarak ortakların T.C. kimlik numarası/vergi numarası ile ortakların ortaklık oranlarını tevsik edici bir belgenin sunulmadığı, sunulan belgelerin fotokopi olduğu, anılan istekli tarafından teklif ekinde sunulan vekâletnamenin, imza sirkülerinin ve imzaların geçerli olup olmadığı, sunulan ortaklık durum belgelerinde yer alan bilgilerin Ticaret Sicil Gazetesi’nde yer alan bilgiler ile uyumlu olmadığı, teklif mektupları ve ekinde yer alan belgelerin yetkili kişilerce imzalanıp imzalanmadığı, sunulan imza sirkülerinin, vekaletnamenin veya teklif mektubundaki imzaların aynı olup olmadığı, vekaletnamede yetkili olduğu belirtilen kişilerin yetki sürelerinin sona erip ermediği hususlarının idarece tespit edilmediği,

2) İhale üzerinde bırakılan isteklinin pay defterine ilişkin yeterlik bilgileri tablosunda beyan ettiği bilgiler ile idareye sunulan pay defterindeki bilgilerin uyumlu olmadığı, yönetimdeki görevlilere ilişkin olarak yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilen bilgiler ile idareye sunulan belgelerin uyumlu olmadığı,

3) Açıklama istenen iş kalemlerinden bazılarının paçal iş kalemlerinden oluştuğu, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlarla uyumlu olmayan iş kalemleri (özel iş kalemleri) ile idarelerce tasarlanan ve birden fazla iş kalemini ihtiva eden iş kalemleri (paçal iş kalemi) için bu iş kalemlerinde bulunan analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının idarece ihale dokümanı kapsamında ve aşırı düşük teklif açıklama talebi yazısında verilmesi ve düzenlenmesi gerekirken, bu hususlara göre analiz formatının düzenlenmediği ve aşırı düşük teklif açıklama talep yazısında yer verilmediği,

4) İhale üzerinde bırakılan istekli Kisan İnşaat Mühendislik San. ve Tic. A.Ş. tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamalarının mevzuata uygun olmadığı, şöyle ki;
a) Aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulan analizlerin idarece verilen analiz formatına, birim fiyat tariflerine, ihale dokümanında tanımlanan yapım şartlarına ve teknik şartnameye aykırı olduğu, idarece verilen analiz girdilerinin ve miktarlarının değiştirildiği, bazı analiz girdilerine hiç yer verilmediği, bazı girdilerin adları ve birimlerinin hatalı şekilde gösterildiği, açıklanması istenen tüm girdilerin açıklanmadığı, açıklanan girdilere ilişkin belgelendirme yapılmadığı, sunulan belgelerin ise Kamu İhale Genel Tebliği’nin 45’inci maddesi hükümlerine aykırı şekilde düzenlendiği, açıklanması istenen ve istenmeyen analiz girdilerinin birimi, birim fiyatı, miktarları ile girdi tutarlarının tam olarak gösterilmediği,
b) Sunulan analizlerde aritmetik hata yapıldığı, yuvarlamadan ve aritmetik hatalardan kaynaklanan hesaplama hatalarının düzeltilmesi durumunda, düzeltilmiş analiz fiyatının, o iş kalemine ait teklif edilen birim fiyatın üzerinde kaldığı,
c) Söz konusu analiz girdilerine ilişkin fiyat tekliflerinin teklife konu alanda faaliyette bulunan firmalardan alınmadığı ve bu hususu tevsik eden belgelerin idareye sunulmadığı, fiyat tekliflerinin Kamu İhale Genel Tebliği’nin 45.1.13.1’inci maddesi gereğince gerekli ibarelerin yazılmak suretiyle ilgili meslek mensubu tarafından imzalanmadığı, fiyat tekliflerini veren firmalar ile bu teklifleri imzalayan ve onaylayan meslek mensupları arasında tam tasdik sözleşmesi veya beyannamelerini imzalamaya yetki veren bir sözleşmenin bulunmadığı ya da bu sözleşmelerin geçerlilik sürelerinin sona erdiği, söz konusu belgelerde, meslek mensubu kaşesi ile fiyat teklifini veren kişiye ait imza ve kaşenin eksik olduğu, fiyat tekliflerindeki teklif sahibinin imzasının tutanaklarda, tutanakların ekinde sunulması gereken imza sirkülerlerinde ve imza beyannamelerindeki imzalarla aynı olmadığı, malzeme ve hizmetlere ilişkin sunulan teklif cetvelindeki miktarlarla fiyat tekliflerindeki miktarların aynı olmadığı,
d) Satış tutarı tespit tutanaklarının geçici vergi beyanname dönemlerinin hatalı olduğu veya hiç belirlenmediği, tespit tutanaklarının Kamu İhale Genel Tebliği’nin 45’inci maddesine ve ekindeki standart formlara aykırı şekilde düzenlendiği, söz konusu tutanakların hangi mala ilişkin olarak düzenlendiği bilgisinin ve tutanak tarih ve sayısının bulunmadığı, tutanaklarda idarenin ve ihalenin adı, İKN, ihale tarihi, mükellefin ve meslek mensubunun adı, soyadı/unvanı ile meslek mensubunun bağlı olduğu oda, oda sicil ve kaşe numarası, geçici vergi beyanname dönemi, defterlerin tasdik makamı, noter tasdik tarihi ve sayısı bilgilerinin yazılmadığı veya hatalı olarak ya da eksik yazıldığı, söz konusu defterler e-defter veya defter beyan sistemi gibi elektronik ortamlarda tutuldu ğu halde buna ilişkin açıklayıcı bilgiye tutanaklarda yer verilmediği, aynı fiyat teklifi kapsamında birden fazla mal için fiyat teklifi alınmasına rağmen, bu tekliflerin dayanağını teşkil eden satış tutarı tespit tutanaklarında her bir mal için satış veya maliyet tutarının hesaplanması amacıyla ayrı bir tablonun düzenlenmediği, tutanakların ekinde meslek mensuplarının oda faaliyet belgeleri ile mükelleflerin imza sirküleri/imza beyannameleri veya vekaletnameler sunulmadığı, sunulan imza sirküleri ve vekaletnamelerin hem münferiden imza yetkisini, hem de üçüncü kişilere fiyat teklifi verilmesi yetkisini içermediği, imza sirküleri, imza beyannamesi ve vekaletnamelerdeki geçerlilik sürelerinin sona erdiği, meslek mensuplarının oda faaliyet belgelerinin, fiyat teklifleri ve tutanakların meslek mensubunca onaylandığı tarihi kapsamadığı, meslek mensubunun faaliyet belgelerinin kendisi tarafından aslı gibidir şeklindeki tasdik yapılmadan sunulduğu, satış tutarı tespit tutanakları ile fiyat teklifleri arasında, tutanakların tarih ve sayısı, hangi mala ilişkin olarak düzenlendiği, fiyat teklifini veren ve meslek mensubuna ait bilgiler de dahil olmak üzere içerdikleri bilgiler bakımından tutarsızlık bulunduğu, söz konusu tutanaklardaki hesaplamalarda hatalar yapıldığı, satışlara dayalı açıklamalar için ağırlıklı ortalama birim satış tutarının %80’inin altında olmaması, koşulunun gerçekleşmediği, meslek mensubunca düzenlenen tutanaklarda yer alan mal/hizmetler ile fiyat teklifine konu mal/ hizmetlerin farklı teknik özelliklerde olduğu için söz konusu belgelerin açıklamaya esas alınmasının mümkün bulunmadığı, ihale konusu işte kullanılması öngörülen fiyat teklifi konusu mamul/mal/hizmet miktarının en az 1/20’si kadar satış yapılmış olması koşuluna uyulmadığı, fiyat teklifini veren firmaların imza sirkülerinin veya bunlar adına fiyat teklifi imzalayan kişilerin vekaletnamelerinin ve imza beyannamelerinin, asıl veya noter onaylı suret ya da ihaleden önce idarece aslı görülmüştür şerhi düşülen suret şeklinde sunulması gerekirken, söz konusu belgelerin bu kurala aykırı biçimde sunulduğu, satış tutarı tespit tutanaklarında yer alan fatura bilgileri tablosundaki bilgilerin eksik ve hatalı olduğu, tablodaki fatura adedi, faturaya konu mamul/mal veya hizmetin adı/nevi, miktar ve tutarı bilgileri ile tutanağın satış veya maliyet tutarının tespitine ilişkin kısmında yer alan tablodaki bilgilerin birbiriyle çeliştiği, son veya bir önceki geçici vergi beyanname dönemine ait olmayan faturalara da yer verildiği, faturaların bir kısmının fiyat teklifine konu mal veya hizmetlere ilişkin olmadığı, fatura içeriğinde fiyat teklifine konu mal veya hizmet dışında başka mal ve hizmetlerin de bulunduğu halde, bunların tutarları ayrıştırılmadığı, faturanın mükellef tarafından düzenlendiği durumda alıcı bilgilerine, mükellef tarafından düzenlenmediği durumda ise faturayı düzenleyen bilgilerine, ayrıca alıcının ve faturayı düzenleyenin vergi kimlik numarası/T.C. kimlik numarası bilgilerine yer verilmediği, fiyat tekliflerine dayanak oluşturan satış tutarı tespit tutanaklarındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarlarının, ilgili geçici vergi beyanname dönemdeki fiyat teklifine konu mala/hizmete ilişkin bütün faturaların dikkate alınmak suretiyle hesaplanması gerekirken sadece fiyatı uygun olanların seçilerek Fatura Bilgileri Tablosunda gösterildiği ve hesaplamanın bunlar üzerinden yapıldığı, söz konusu defter kayıtlarının ve faturaların ilgili meslek mensuplarından istenmesi ve iddia konusu edilen hususlara yönelik tespit ve değerlendirmelerin bu belgelerin incelenmesi suretiyle yapılması gerektiği,
e) Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerinden olan “solvent bazlı yol çizgi boyası, elastrometik reçine esaslı sıvı plastik kaplama, cam küreciği (reflektif) ve yol çizgi boyası incelticisi” ile ilgili, isteklinin kendi ürettiği, aldığı veya sattığı mallara ait fiyatların kullanıldığı, ancak bu şekilde yapılan açıklamanın Kamu İhale Genel Tebliği’nin 45.1.13.6’ncı maddesine uygun olmadığı,
f) Açıklama istenen nakliye girdileri için teklif edilen tutarların, idarece analizlerde belirtilen formüllere göre hesaplanması ve bu hesaplamada idarece öngörülen katsayıların ve nakliye mesafelerinin kullanılması gerekmekte iken, ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından; nakliye mesafelerinin ve formüllerdeki katsayıların düşürüldüğü, analizlerdeki nakliye formülü yerine farklı formüllerin kullanıldığı, ayrıca K katsayısının ilgili yılın rayicinden düşük alındığı, imalatların bünyesinde yer alan girdilerin nakliye bedellerinin hesaplanarak, bu tür nakliye kalemleri için alt analiz niteliğinde analiz sunulması gerekirken sunulmadığı,
g) Analizlerde yer alan yol süpürge makinesi, soğuk yol çizgi makinesi, kamyon ve arazözün analiz girdileri değiştirilerek girildiği, gerçek dışı rayiçlerin kullanıldığı, aşırı düşük teklif açıklamasında kendi malı makine ile amortismanı düşürülmüş makine hesabının yanlış yapıldığı, açıklamada kullanılan makinelerin özelliklerinin ve teknik kapasitelerinin analizlerde istenen makine özellik ve kapasitelerinden farklı olduğu, kendi malı olması istenen makineler için fiyat teklifi alındığı, kendi malı makinelerin edinim bedeli üzerinden yapılan açıklamalarda edinim bedeline sadece amortisman kısmının yazılabileceği, yedek parça, sermaye faizi sigorta gideri, montaj ve demontaj kısmı için birim fiyat ve rayiçlerin kullanılması gerektiği, söz konusu makinelere ilişkin fiyat teklifi ile açıklama yapılamayacağı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yayımlanan rayiçlerin altında belirlenen fiyatların belgelendirilmediği,
h) Akaryakıt giderine yönelik kullanılan EPDK Akaryakıt Bayi fiyatı raporunun sisteminden alınarak kullanılan motorin fiyatlarının ihale ilanı ile ihale tarihleri arasındaki fiyatlardan alınmadığı, akaryakıt yoğunluk dönüşümlerinin usule uygun olmadığı, EPDK akaryakıt bayi fiyatı raporu sisteminden fiyatı alınan bayinin işin yapılacağı yerde bayisinin bulunmadığı, bulunuyorsa dahi lisansı yürürlükte olan aktif bir bayinin bulunmadığı bu nedenle fiyatı kullanılan bayinin gerçekçiliğinin bulunmadığı, iş kapsamında kullanılacak iş makinelerinin yakıt giderinin Tebliğ’in 45.1.13.14’üncü maddesine uygun açıklanmadığı, araçların saatlik yakıt sarfiyatlarının belirlenmesinde Kamu kurum ve kurumlarınca belirlenen pozların kullanılmadığı, ilgili araçların yakıt sarfiyat giderlerinin hesaplanmasında teknik servisçe düzenlenmesi gereken teknik verilerin kullanılmadığı, tevsiki için belge sunulmadığı, işin yerine getirilmesinde gerekli olan araçlar için iş süresi boyunca gerekli olan araç bakım, onarım ve diğer maliyetler ile ilgili bir belirleme yapılmadığı, tevsik edici belge sunulmadığı,
ı) İhale konusu işlerin yapılması için gerekli olan her türlü işçilik, malzeme, araç ve gereç giderleri ile nakliye bedelleri dahil yüklenici karı ve genel masrafların sözleşme ve diğer giderler maliyet icmalinde gösterilmediği, birim fiyata dahil olan masrafların analizlerde maliyetlere dahil edilmediği,
i) Aşırı düşük teklif açıklamalarında kullanılan asgari işçilik maliyetinin kanunun belirlediği sınırın altında olduğu, ihale konusu işte çalıştırılacak mühendis veya teknikerin alacağı ücrete ilişkin aşırı düşük teklif açıklamasının ihale dokümanındaki hususlara uygun olmadığı iddialarına yer verilmiştir.

1. Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

1. Başvuru sahibinin 1’inci ve 2’nci iddialarına ilişkin olarak:

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun “İhaleye katılımda yeterlik kuralları” başlıklı 10’uncu maddesinde “İhaleye katılacak isteklilerden, ekonomik ve mali yeterlik ile mesleki ve teknik yeterliklerinin belirlenmesine ilişkin olarak aşağıda belirtilen bilgi ve belgeler istenebilir:

…

b) Mesleki ve teknik yeterliğin belirlenmesi için;
1) İsteklinin, mevzuatı gereği ilgili odaya kayıtlı olarak faaliyette bulunduğunu ve teklif vermeye yasal olarak yetkili olduğunu kanıtlayan belgeler, …” hükmü,

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği’nin “Aday veya isteklinin mesleki faaliyetini sürdürdüğünü ve teklif vermeye yetkili olduğunu gösteren belgeler” başlıklı 38’inci maddesinde İhalelere katılacak aday veya istekliler tarafından,
a) Gerçek kişi olması halinde, elektronik ihaleler hariç, noter tasdikli imza beyannamesinin,
b) Tüzel kişi olması halinde, elektronik ihaleler hariç, başvuru ya da teklif mektubunu imzalayanın noter tasdikli imza beyannamesinin,
teklif kapsamında sunulması zorunludur. Tüzel kişilerde; aday veya isteklilerin yönetimindeki görevliler ile ilgisine göre, ortaklar ve ortaklık oranlarına (halka arz edilen hisseler hariç)/üyelerine/kurucularına ilişkin bilgiler idarece EKAP’tan alınır. EKAP’a kayıtlı olmayan yabancı aday/istekliler tarafından ise, ilgili ülke mevzuatı dikkate alınarak, belirtilen hususlara ilişkin gerekli belgeler ihalede sunulur. Aday veya isteklilerin ihale tarihi itibarıyla mesleki faaliyetlerini mevzuatı gereği ilgili odaya kayıtlı olarak sürdürmesi gerekmekte olup, ihale üzerinde kalan isteklinin sözleşme imzalanmadan önce, bu durumu tevsik eden belgeleri 4734 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat ile ön yeterlik ve ihale dokümanında yer alan düzenlemelere uygun olarak sunması gerekmektedir.
(2) Vekaleten ihaleye katılma halinde; vekil adına düzenlenmiş, ihaleye katılmaya ilişkin noter onaylı vekaletname ile elektronik ihaleler hariç vekilin noter tasdikli imza beyannamesinin sunulması zorunludur.
(3) İş ortaklığında, iş ortaklığı beyannamesinin ve iş ortaklığını oluşturan gerçek veya tüzel kişilerin her biri tarafından, ilgisine göre birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerindeki belgelerin ayrı ayrı verilmesi zorunludur. Konsorsiyumda ise konsorsiyum beyannamesinin ve konsorsiyumu oluşturan gerçek veya tüzel kişilerin her biri tarafından, ilgisine göre birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerindeki belgelerin ayrı ayrı verilmesi zorunludur…” hükmü,

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği’nin “Elektronik ihale” başlıklı 60/A maddesinde “(1)İhaleler, e-teklif alınmak suretiyle bu maddeye uygun olarak yapılabilir.

…

(9) İhale dokümanında belirtilen geçici teminat mektubu, katılım belgeleri ve yeterlik kriterleri ile fiyat dışı unsurlara ilişkin değerlendirme, istekliler tarafından beyan edilen bilgi ve belgelerden; EKAP veya diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfası üzerinden sorgulanarak temin veya teyit edilebilenler için, sorgulama sonucunda elde edilen bilgiler; belirtilen yöntemle temin veya teyit edilemeyenler için ise yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilen bilgiler esas alınarak yapılır. Bu değerlendirme sonucunda ihalede öngörülen şartları sağlamadığı anlaşılan teklifler değerlendirme dışı bırakılır…

…

(5) e-teklifler EKAP üzerinden, yalnızca teklif mektubu ve ekleri doldurularak hazırlanır ve e-imza ile imzalanarak ihale tarih ve saatine kadar gönderilir. Ortak girişimlerde e-teklifin ortakların tamamı tarafından e-imza ile imzalanması zorunludur. Kısmi teklife açık ihalelerde teklif mektubu eklerinin her bir kısım için, ortak girişimlerin katıldığı ihalelerde ise yeterlik bilgileri tablosunun her bir ortak tarafından ayrı ayrı doldurulması gerekmektedir

…

(11) İstekliler tarafından beyan edilen bilgiler ile sorgulama sonucu edinilen bilgiler, bu bilgileri tevsik etmek amacıyla sunulan belgeler ya da geçici teminat mektubu arasında farklılık bulunması durumunda; ihalede öngörülen şartların sağlanması kaydıyla tekliflerin geçerliliği etkilenmez. Ancak ihale tarihinden sonra yeterlik sertifikası kapsamındaki belgelere ilişkin şartların değişmesi halinde, isteklinin buna ilişkin belgeleri derhal sunması zorunlu olup, bu durumda ihalede öngörülen şartların sağlanmadığının anlaşılması halinde teklif değerlendirme dışı bırakılır…” hükmü,

Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliği’nin “Gerçek ve tüzel kişilerin EKAP’a kaydı” başlıklı 7’nci maddesinde “ …
(5) EKAP’a kayıtlı olan; gerçek kişilerin kendileri ile vekil veya temsilcilerine; tüzel kişilerin kendileri, ilgisine göre, ortakları ve ortaklık oranları (halka arz edilen hisseler hariç)/üyeleri/kurucuları, teklif veya başvuru mektubu ya da sözleşme imzalamaya ve sözleşmenin yürütülmesi konusunda tüzel kişiliği temsile yetkili yönetimindeki görevliler ile vekil veya temsilcilerine ilişkin aşağıda yer alan bilgileri EKAP’a kaydetmeleri ve son başvuru veya ihale tarihinden ve sözleşme imzalamadan önce güncellemeleri zorunludur. Bu kişilerin;
a) Gerçek kişi olması halinde adı, soyadı ve T.C. kimlik numarası ile varsa işletme adı ve ticaret unvanı,
b) Tüzel kişi olması halinde ticaret unvanı, vergi kimlik numarası ile varsa işletme adı. Tüzel kişilerde; yönetimdeki görevliler ile ilgisine göre, ortaklar ve ortaklık oranlarına (halka arz edilen hisseler hariç)/üyelere/kuruculara ilişkin kayıt kapsamında ticaret sicil verileri esas alınır. Ayrıca anonim şirketlerde (tek ortaklı şirketler hariç) ortaklar ve ortaklık oranlarının kaydı kapsamında, beyan edilen kişilere ilişkin pay defteri ile dayanağı yönetim kurulu karar defterinin ilgili kısımları; şirket niteliğinde olmayan tüzel kişilerde ise üyelerin veya kurucuların kaydı kapsamında Türkiye Ticaret Sicili Gazetelerinde yer almayan bilgileri içeren belgelerin ilgili kısımları da taranarak EKAP’a yüklenir. Yabancı aday/istekliler tarafından bu fıkrada istenen bilgi ve belgelerin beyan edilmesi/yüklenmesi bakımından, ilgili ülke mevzuatındaki karşılıkları esas alınır.
(6) Bu madde kapsamında EKAP’a kaydedilen bilgilerin eksiksiz, doğru ve güncel olması gerekmektedir. EKAP’a kayıtlı gerçek veya tüzel kişiler tarafından, beşinci fıkrada belirtilen bilgilerde değişiklik yapılmasının gerektiği hallerde bu değişikliklerin, en geç değişiklik tarihini izleyen 7 (yedi) gün içerisinde ancak her durumda son başvuru veya ihale tarihinden önce, son başvuru veya ihale tarihinden sonra gerçekleşen değişikliklerin sözleşme imzalanmadan önce güncellenerek EKAP’a kaydedilmesi zorunludur…” hükmü,

Anılan Yönetmelik’in “e-tekliflerin değerlendirilmesi” başlıklı 24’üncü maddesinde “(1) e-tekliflerin açılması ve ilk oturumun kapatılmasından sonra, ihale komisyonu belirleyeceği bir tarih ve saatte toplanır ve EKAP üzerinde tekliflerin değerlendirmesine başlanır. Teklif değerlendirme işlemleri birden fazla oturumda yapılabilir. Ancak bu durumda her oturum kapatılmadan önce bilgiler EKAP’a kaydedilir.
(2) Teklif değerlendirmesinde öncelikle ilk oturumda 23 üncü madde uyarınca e-teklifinin açılamadığı veya belgelerinin eksik olduğu ya da geçici teminatının uygun olmadığı tespit edilenlerin teklifleri değerlendirme dışı bırakılır ve buna ilişkin kayıt yapılır.
(3) İhale dokümanında belirtilen katılım belgeleri ve yeterlik kriterleri ile ilgili değerlendirme, e-teklif kapsamında yüklü olan belgelerin ve EKAP üzerinden ilgili kurum ve kuruluşların sistemlerinden sorgulama suretiyle elde edilen bilgilerin değerlendirilmesi suretiyle yapılır.” hükmü bulunmaktadır.

Kamu İhale Genel Tebliği’nin 10/A maddesi 20/06/2021 tarihli ve 31517 sayılı Resmi Gazete ile 19/08/2021 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmıştır.

Yeterlik Bilgileri Tablosu Sunulan ve Tekliflerin Elektronik Ortamda Alındığı İhalelerde Uygulanacak Tip İdari Şartname’nin “İhaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlik kriterleri” başlıklı 7’nci maddesinde “7.1. İsteklilerin ihaleye katılabilmeleri için aşağıda sayılan belgeler ve yeterlik kriterleri ile fiyat dışı unsurlara ilişkin bilgileri e-teklifleri kapsamında beyan etmeleri gerekmektedir.
a) Teklif vermeye yetkili olduğunu gösteren (Değişik ibare: 20/06/2021-31517 R.G./5. md., yürürlük: 19/08/2021) bilgiler;
1) (Mülga bent: 20/06/2021-31517 R.G./5. md., yürürlük: 19/08/2021)
2) (Değişik bent: 20/06/2021-31517 R.G./5. md., yürürlük: 19/08/2021) Tüzel kişilerde; isteklilerin yönetimindeki görevliler ile ilgisine göre, ortaklar ve ortaklık oranlarına (halka arz edilen hisseler hariç)/üyelerine/kurucularına ilişkin bilgiler idarece EKAP’tan alınır.” düzenlemesi bulunmaktadır.

İdari Şartname’nin “İhale konusu işe/alıma ilişkin bilgiler” başlıklı 2’nci maddesinde “2.1. İhale konusu işin/alımın;
a) Adı: 2022 Yılı Trafik Yatay İşaretlemeleri Yapım İşi
b) Türü: Yapım işleri
c) İlgili Uygulama Yönetmeliği: Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği
ç) Yatırım proje no’su (yapım işlerinde):
d) Kodu:
e) Miktarı:
4 Kalem Trafik Yatay İşaretlemeleri Yapım İşi
…” düzenlemesine,

Anılan Şartname’nin “İhaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlik kriterleri” başlıklı 7’nci maddesinde “7.1. İsteklilerin ihaleye katılabilmeleri için aşağıda sayılan belgeler ve yeterlik kriterleri ile fiyat dışı unsurlara ilişkin bilgileri e-teklifleri kapsamında beyan etmeleri gerekmektedir.
a) Teklif vermeye yetkili olduğunu gösteren bilgiler;
1) (Mülga: 20/06/2021-31517 R.G./5.md.; yürürlük: 19/08/2021)
2) Tüzel kişilerde; isteklilerin yönetimindeki görevliler ile, ilgisine göre, ortaklar ve ortaklık oranlarına (halka arz edilen hisseler hariç)/üyelerine/kurucularına ilişkin bilgiler idarece EKAP’tan alınır.” düzenlemesine,

Aynı Şartname’nin “Tekliflerin değerlendirilmesi” başlıklı 31’inci maddesinde “…31.3. İhale dokümanında belirtilen geçici teminat mektubu, katılım belgeleri ve yeterlik kriterleri ile fiyat dışı unsurlara ve istenilmişse teknik şartnameye cevaplar ve açıklamalara ilişkin değerlendirme, istekliler tarafından beyan edilen bilgi ve belgelerden; EKAP veya diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfası üzerinden sorgulanarak temin veya teyit edilebilenler için, sorgulama sonucunda elde edilen bilgiler; belirtilen yöntemle temin veya teyit edilemeyenler için ise yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilen bilgiler esas alınarak yapılır. Yeterlik sertifikası üzerinden yeterlik tespiti yapılan ihalelerde ise, ihale dokümanında belirtilen katılım belgeleri ve yeterlik kriterleri ile fiyat dışı unsurlara ilişkin değerlendirme, yeterlik sertifikası kapsamındaki geçerlik süresi dolan belgeler dahil yeterlik sertifikası üzerindeki bilgiler; yeterlik sertifikası üzerinden değerlendirme yapılamayan her belge veya kriter için ise yeterlik bilgileri tablosunda istekliler tarafından beyan edilen bilgi ve belgeler esas alınarak yapılır…” düzenlemesine yer verilmiştir.

İhale işlem dosyası kapsamında gönderilen belge ve bilgilerden başvuruya konu ihalenin “2022 Yılı Trafik Yatay İşaretlemeleri Yapım İşi” ne ilişkin olduğu, Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından açık ihale usulüyle ve e-teklif alınmak suretiyle 18.02.2022 tarihinde gerçekleştirildiği, ihalede 22 adet ihale dokümanı indirildiği, 14 istekli tarafından teklif verildiği, isteklilerden Akın Kişi’nin geçici teminata ve diğer yeterlik belgelerine ilişkin bilgilerinin yeterlik bilgileri tablosunda bulunmadığı gerekçesiyle, AGF Enj. İnş. Taah. San. ve Tic. A.Ş.nin ise iş deneyim belgesinin benzer iş tanımına uygun olmadığı gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakıldığı, idarece yapılan hesaplama sonucunda sınır değerin 6.404.019,88 TL olarak belirlendiği ve teklif tutarı sınır değerin altında kaldığı tespit edilen geçerli teklif sahibi istekliler Kisan İnşaat Mühendislik San. ve Tic. A.Ş. ve Boytekma Trafik İşaretleri Tic. San. A.Ş.den 21.02.2022 tarihinde yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilen bilgileri tevsik eden belgeler ile aşırı düşük teklif açıklamalarının talep edildiği, idarece istenen belgelerin ve aşırı düşük teklif açıklamalarının her iki istekli tarafından idareye sunulduğu, ihale komisyonu tarafından yapılan incelemeler neticesinde anılan isteklilerce sunulan belgeler ile açıklamalar uygun bulunarak 09.03.2022 tarihinde onaylanan ihale komisyonu kararı ile ihalenin Kisan İnşaat Mühendislik San. ve Tic. A.Ş. üzerinde bırakıldığı, başvuru sahibi Boytekma Trafik İşaretleri Tic. San. A.Ş.nin ise ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi olarak belirlendiği görülmüştür.

E-teklif alınmak suretiyle gerçekleştirilen başvuruya konu ihalede İdari Şartname’nin 7.1’inci maddesi uyarınca ihale yeterlik kriteri olarak belirlenen bilgileri e-teklifleri kapsamında sunulan yeterlik bilgileri tablosunda beyan etmeleri gerekmektedir.

Bu çerçevede ihale üzerinde bırakılan istekli Kisan İnşaat Mühendislik San. ve Tic. A.Ş. tarafından sunulan Yeterlik Bilgileri Tablosu incelendiğinde, söz konusu Tablo’nun Teklif Vermeye Yetkili Olunduğuna İlişkin Bilgiler” bölümünün “Ortaklar/Üyeler/Kurucular ile Yöneticilere Ait Bilgiler” kısmının “Ortaklar ve Ortaklık Oranlarına/Üyelere/Kuruculara Ait Bilgiler” satırlarında sırasıyla “AYHAN ÖRS, 53*********, 92,30000000000000”, “AYŞE ÖRS, 13*********, 7,50000000000000” ve “SAADETTİN ÇAĞLAR, 32*********, 0,20000000000000” bilgilerinin beyan edildiği,

“Yöneticilere ait bilgiler” satırlarında ise sırasıyla “TİBET ÖRS, 53*********, Yönetim Kurulu Üyesi”, “SAADETTİN ÇAĞLAR, 32*********, Yönetim Kurulu Üyesi”, “MUSTAFA AKIŞOĞLU, 52*********, Temsile Yetkili”, “KAAN ÖRS, 53*********, Yönetim Kurulu Üyesi”, “AYŞE ÖRS, 13*********, Yönetim Kurulu Üyesi” ve “AYHAN ÖRS, 53*********, Temsile Yetkili” bilgilerinin beyan edildiği, söz konusu bilgilerde beyan edilen yöneticilerin yöneticilik sıfatlarına yer verildiği görülmüştür.

İdarece EKAP üzerinden yapılan sorgulamalarda ihale üzerinde bırakılan istekli Kisan İnşaat Mühendislik San. ve Tic. A.Ş.nin ortaklarına ve yöneticilerine ait bilgilere yönelik sorgulama yapıldığı tespit edilmiştir.

İhale üzerinde bırakılan isteklinin sunmuş olduğu Yeterlik Bilgileri Tablosu’nun “Teklif Vermeye Yetkili Olunduğuna İlişkin Bilgiler” bölümünün İdari Şartnamenin 7.1.D maddesi gereğince vekâleten ihaleye katılım halinde; vekil adına düzenlenmiş olan, ihaleye katılmaya ilişkin noter onaylı vekâletnameye ilişkin bilgilerin belirtileceği “Vekaletname Bilgileri” kısmının “Vekil Bilgileri” satırında “HAKAN ŞİRİN, 17*********”, “Vekaletnameyi Düzenleyen Noterlik Adı, Tarihi ve Yevmiye Numarası” satırında ise “BEYOĞLU 43, 24.09.2020, 25463” bilgilerinin beyan edildiği görülmüştür.

İhaleye vekaleten katılan ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından vekili adına düzenlenmiş olan ihaleye katılmaya ilişkin noter onaylı vekaletnamenin e-teklif kapsamında yüklendiği, süresiz olarak düzenlenen söz konusu vekaletnamede yer alan bilgilerin Yeterlik Bilgileri Tablosu’nda beyan edilen bilgilerle uyumlu olduğu tespit edilmiştir.

Başvuruya konu ihale e-teklif alınmak suretiyle elektronik ortamda gerçekleştirilmiş olup bu şekilde yapılan itirazen şikâyete konu ihalede e-teklifler e-imza ile imzalanarak elektronik ortamda gönderilmiş, fiziki olarak sunulmamıştır. Bu itibarla anılan isteklinin e-teklifine ilişkin olarak EKAP üzerinden yapılan sorgulamada e-imzası ile teklifi imzalayan kişinin vekil tayin edilen Hakan Şirin olduğu görülmüştür.

Başvuruya konu ihaleye ait ihale dokümanı kapsamında yer verilen yeterlik bilgileri tablosu standart formunun “Ortaklar/Üyeler/Kurucular ile Yöneticilere Ait Bilgiler”in bulunacağı satırında İdari Şartname’nin 7.1.A.2 maddesi uyarınca yer alması gereken bilgilerin EKAP üzerinden yansıyacağının belirtildiği görülmüştür.

Yeterlik bilgileri tablosu sunulan ve tekliflerin elektronik ortamda alındığı ihalelerde Tip İdari Şartname’nin 7.1’inci maddesinin (a) bendinin 2 numaralı alt maddesindeki düzenlemenin 20/06/2021 tarihli ve 31517 sayılı Resmi Gazete ile değiştirilerek isteklilerce pay defteri bilgilerini beyan etme zorunluluğunun kaldırıldığı anlaşılmıştır.

Yukarıda aktarılan ve ihale ilan tarihi itibarıyla yürürlükte olan mevzuat hükümlerinden EKAP’a kayıtlı olan tüzel kişilerin kendileri, ortakları ve ortaklık oranlarına, üyeleri ya da kurucuları, teklif veya başvuru mektubu ya da sözleşme imzalamaya ve sözleşmenin yürütülmesi konusunda tüzel kişiliği temsile yetkili yönetimindeki görevlileri ile vekilleri veya temsilcilerine ilişkin bilgilerin EKAP’a kaydedilmesinin ve söz konusu bilgilerin ihale tarihinden ve sözleşme imzalamadan önce güncellenmesinin zorunlu olduğu, EKAP’a kaydedilen bilgilerin eksiksiz, doğru ve güncel olması gerektiği, ihaleye teklif veren isteklilerce kaydedilen/güncellenen bilgilerinin yeterlik bilgileri tablosuna EKAP üzerinden yansıyacağı, vekaleten ihaleye katılım durumunda vekil adına düzenlenmiş olan ihaleye katılmaya ilişkin noter onaylı vekaletnamenin sunulmasının zorunlu olduğu, e-teklif alınan ihalelerde vekaletnameye ilişkin bilgilerin beyan edileceği, idarece bu bilgilerin EKAP üzerinden teyit edileceği anlaşılmaktadır.

Bu çerçevede yeterlik bilgileri tablosunun “Teklif Vermeye Yetkili Olunduğuna İlişkin Bilgiler” bölümüne ilişkin olarak “açıklamalar” sütununun ilgili satırında “İdari Şartnamenin 7.1.A.2 maddesi / Bilgiler EKAP üzerinden yansıyacaktır.” ifadeleri yer almakta olup isteklilerce ihale tarihinden önce EKAP’a kaydedilen bilgilerin yeterlik bilgileri tablosunun ilgili satırında görünmesi, dolayısıyla isteklilerin yönetimindeki görevlileri ile ilgisine göre, ortakları ve ortaklık oranlarına, üyelerine ya da kurucularına ilişkin değerlendirmelerin EKAP’tan otomatik olarak aktarılan veriler üzerinden yapılması gerekmektedir.

Bu doğrultuda yapılan inceleme neticesinde, ihale üzerinde bırakılan istekli Kisan İnşaat Mühendislik San. ve Tic. A.Ş. tarafından sunulan yeterlik bilgileri tablosunda tüzel kişiliğin ortaklarına, üyelerine veya kurucularına dair T.C. kimlik numarası bilgileri ile ortakların ortaklık oranlarına ilişkin bilgilerin bulunduğu ve söz konusu bilgilerin idarece ihale tarihi sonrasında EKAP üzerinden ilgili kurum ve kuruluşların sistemlerinden yapılan sorgulama sonucunda erişilen bilgilerle uyumlu olduğu anlaşılmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca tüzel kişiliğin son durumuna ilişkin olarak isteklilerce herhangi bir belgenin sunulmayacağı, anılan bilgilere yönelik değerlendirmelerin ilgili kuruluşlarca EKAP’a otomatik aktarılan veriler üzerinden yapılacağı, Kamu İhale Genel Tebliği’nin 10/A-1’inci maddesinin ise 19/08/2021 tarihinden itibaren yürürlükte olmadığı, pay defteri beyan etme zorunluluğunun da aynı tarih itibarıyla yürürlükten kaldırıldığı, ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından da yeterlik bilgileri tablosu standart formuna uygun olarak herhangi bir beyanda bulunulmadığı hususları da göz önünde bulundurulduğunda başvuru sahibinin söz konusu iddiasının yerinde olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Ayrıca, ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından, e-teklif kapsamında yer alan ve yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilen vekaletnamenin süresiz olduğu ve teklif imzalayan kişiye ilişkin olduğu ve söz konusu hususlara yönelik olarak idarece de sorgulama yapıldığı anlaşıldığından teklifi imzalayan kişi ve vekaletnameye yönelik diğer iddiaların da yerinde olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

2) Başvuru sahibinin 3’üncü ve 4’üncü iddialarına ilişkin olarak:

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun “Aşırı düşük teklifler” başlıklı 38’inci maddesinde “İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.
İhale komisyonu;
a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,
b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,
c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,
gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.
Kurum, ihale konusu işin türü, niteliği ve yaklaşık maliyeti ile ihale edilme usulüne göre aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değer ve sorgulama kriterleri belirlemeye, ihalenin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin sonuçlandırılabilmesine, ayrıca yaklaşık maliyeti 8 inci maddede öngörülen eşik değerlerin yarısına kadar olan hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerinde sınır değerin altında olan tekliflerin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin reddedilmesine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir. İhale komisyonu bu maddenin uygulanmasında Kurum tarafından yapılan düzenlemeleri esas alır.” hükmü,

Kamu İhale Genel Tebliği’nin “Aşırı düşük teklif sorgulaması öngörülen ihalelerde yaklaşık maliyetin hesaplanması sırasında yapılacak işlemler” başlıklı 38’inci maddesinde “38.1. İdare, yaklaşık maliyetin hesaplanması sırasında her bir iş kalemi/grubunun yaklaşık maliyete oranını tespit edecektir. Yaklaşık maliyeti oluşturan iş kalemleri/grupları tutarlarının büyükten küçüğe sıralandığı ve oranların kümülatif toplamının da gösterildiği “sıralı iş kalemleri/grupları listesi” ile iş kalemleri/gruplarına ait ayrıntılı analizler ve analiz girdilerinin tutarları itibarıyla küçükten büyüğe sıralanmış halini gösteren “sıralı analiz girdileri tablosu” hazırlanarak yaklaşık maliyet hesap cetveli kapsamında ihale onay belgesine eklenecektir. Sıralı iş kalemleri/grupları listesi oluşturulurken, iş kalemleri/grupları tutarlarının yaklaşık maliyete oranları, en yakın dört ondalık basamaklı sayıya getirilecek biçimde yuvarlanacak ve bu oranların toplamının, yuvarlama nedeni ile 1 den farklı olması dikkate alınmayacaktır.” açıklaması,

Anılan Tebliğ’in “Sınır değer tespiti ve aşırı düşük teklifler” başlıklı 45’inci maddesinde “…45.1.2. Sınır değerin altındaki teklif sahiplerinden yaklaşık maliyetin % 80’lik bölümünü oluşturan iş kalemleri/gruplarına ilişkin ayrıntılar yazılı olarak istenir. Bu çerçevede; istenen açıklamanın niteliği dikkate alınarak, isteklilere beş (5) iş gününden az olmamak üzere makul bir süre verilir…
45.1.2.1. İhale komisyonunca, (38.1) maddesi kapsamında idarece hazırlanan “sıralı iş kalemleri/grupları listesi” kullanılarak yaklaşık maliyetin % 80’lik kısmına giren iş kalemleri/grupları belirlenir.
Sıralı listeye göre, tutarlarının yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı % 80 oranına kadar olan iş kalemleri/grupları ile kümülatif toplama eklendiğinde % 80 oranının aşılmasına neden olan iş kalemi/grubu, sorgulamaya tabi tutulacak olan iş kalemleri/grupları olarak belirlenecektir. Bunların dışında kalan iş kalemleri/grupları için sorgulama yapılmayacaktır.
45.1.2.2. İhale komisyonu tarafından, açıklama istenilmesi gereken iş kalemleri/gruplarına ait idarece (38.1) maddesine göre oluşturulan “sıralı analiz girdileri listesi” kullanılarak tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3’üne eşit ve bu tutarın altında olan analiz girdileri tespit edilecektir.
Yaklaşık maliyeti oluşturan iş kalemi/grubu analizlerindeki analiz girdilerinden, tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının %3’üneeşit ve altında olanlar için isteklilerden açıklama yapılması istenilmeyecektir.
Tutarı, kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3’üne eşit veya altında olması nedeniyle sorgulamaya tabi tutulmayacak analiz girdilerinin tutarlarının kümülatif toplamının kar ve genel gider hariç analiz toplamının %15’ini aşması durumunda; en küçük tutardan itibaren kümülatif toplamda % 15’lik tutarın aşılmasına neden olan analiz girdisi belirlenecek, tutarı bu girdinin tutarından daha az olan girdiler için açıklama istenilmeyecektir.
Aynı girdinin yaklaşık maliyeti oluşturan birden fazla iş kalemi/grubunun analizinde yer alması halinde bu girdinin oranı her analiz için ayrı ayrı değerlendirilerek analiz toplamının % 3’ünün altında kalıp kalmadığına göre işlem yapılır. Herhangi bir analizdeki oranı %3’ün üstünde olan analiz girdisi için açıklama istenilecektir.
Analizlerdeki işçilik girdisi, tutarları analiz toplamının % 3’üne eşit veya altında olsa dahi, açıklama istenilmeyecek girdiler arasında yer alamaz.
45.1.2.3. İhale komisyonu teklifleri aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerden (45.1.2.1) maddesinde belirlediği iş kalemleri/grupları için isteyeceği açıklama ile ilgili yazıda, (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz girdilerini de belirtecektir.
İstekliler, teklifi kapsamında yer alan iş kalemleri/grupları için hazırlayacakları analizlerde (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz girdileri de dahil analizlerini oluşturan tüm girdileri göstereceklerdir.

…

45.1.3. İsteklilerden teklifleri kapsamında analiz ve hesap cetveli sunmaları istenmeyecektir. Analizler ve hesap cetveli, Kanunun 38 inci maddesi uyarınca teklif fiyatı aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerin tekliflerinin önemli bileşenleri ile ilgili ayrıntıların belirlenmesi amacıyla, sadece aşırı düşük teklif sahibi isteklilerden istenecektir. Bu çerçevede; teklif fiyatının aşırı düşük olduğu tespit edilen istekliler tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenlerine ilişkin olarak yapacakları açıklama kapsamında;

…

b) Teklif birim fiyatlı işlerde; açıklama istenen iş kalemlerinin birim fiyatlarına ilişkin olarak ihale dokümanında verilen analiz formatına uygun analizleri sunacaklardır. Sorgulamaya konu edilmeyen iş kalemleri/grupları için analiz sunulması istenmeyecektir.

…

45.1.4. İdare tarafından ihale dokümanı kapsamında;
a) Teklif birim fiyatlı işlerde; her bir iş kaleminin yapım şartlarına, tarif ve içeriğine göre analizde yer almasını istediği “malzeme, işçilik, makine ve diğerleri (varsa; nakliyeler, inşaat yerindeki yükleme, boşaltma, yatay ve düşey taşımalar, zamlar vb.)” sadece girdi cinslerinin belirlendiği, analiz girdileri ile miktarlarının ve tutarlarının belirtilmediği,

…

(Ek-Y.2)’de yer alan örneğe uygun analiz formatının isteklilere verilmesi, isteklilerin de tekliflerinin aşırı düşük olarak tespit edilerek kendilerinden açıklama istenmesi durumunda, yapacakları açıklamada sunacakları analizlerin verilen bu formata uygun olması gerekmektedir.
İdare tarafından bütün iş kalemleri/iş grupları için tek bir analiz formatı düzenlenebileceği gibi, iş kalemleri/iş gruplarının yapım şartlarına göre birden fazla analiz formatı da düzenlenebilir. Ancak bu durumda, idare ihale dokümanında hangi analiz formatının hangi iş kalemleri/iş grupları için kullanılacağını belirtmek zorundadır.
Kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar ile uyumlu olmayan iş kalemleri (özel iş kalemleri) ile idarelerce tasarlanan ve birden fazla iş kalemini ihtiva eden iş kalemleri (paçal iş kalemi) için bu iş kalemlerinde bulunan analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının, ihale dokümanı kapsamında veya aşırı düşük tekliflere yönelik açıklama istenmesine ilişkin yazı ekinde verilmesi gerekmektedir. Ancak idarece niteliği gereği analiz formatı hazırlanamayan iş kalemlerine ilişkin isteklilerin açıklamaları kapsamında analiz sunmalarına gerek olmayıp, anılan iş kalemlerine ilişkin açıklamalar 45.1.13 maddesi uyarınca yapılabilir…” açıklamaları yer almaktadır.

Başvuruya konu ihalede idarece teklif sınır değerin altında kalan isteklilere 21.02.2022 tarihinde gönderilen “Beyan edilen bilgileri tevsik eden belgelerin sunulması ve/veya numune/demonstrasyon işlemlerine ilişkin ürün örneklerinin verilmesi/kurulumların yapılması/aşırı düşük teklif açıklamalarının sunulması” konulu yazıda “… 2022 Yılı Trafik Yatay İşaretlemeleri Yapım İşi”ne ait ihalede vermiş olduğunuz teklif, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 38 inci maddesi gereği aşırı düşük teklif sayılmaktadır. Kamu İhale Genel Tebliği hükümleri doğrultusunda; ekte sunulan Açıklama İstenilecek İş Kalemleri/Grupları Listesinde belirtilen 3 adet iş kaleminin birim fiyatlarına ilişkin olarak ihale dokümanında verilen analiz formatına uygun analizler hususunda belgelere dayalı olarak yazılı açıklamalarınızı 01/03/2022 Salı günü mesai bitimine kadar Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı’na bağlı İhale Şube Müdürlüğü’ne ulaştırmanız hususunu …” ifadelerinin yer aldığı görülmüş, anılan yazının ekinde açıklama istenen iş kalemleri listesi, açıklama istenen iş kalemlerine ilişkin analiz formatları ile açıklama istenilmeyecek analiz girdileri listesi başlıklı belgeye yer verildiği, anılan belgede açıklama istenilmeyen herhangi bir analiz girdisine yer verilmeyip tüm analiz girdilerinden açıklama isteneceğinin belirtildiği tespit edilmiştir.

İdarece aşırı düşük teklif açıklama talep yazısı ekinde teklif sınır değeri altında kalan isteklilere gönderilen analiz formatları incelendiğinde, söz konusu analizlerde sadece iş kalemini oluşturan analiz girdilerinin poz numarası, cinsi(adı), ölçü birimi bilgilerinin yer aldığı ancak miktar bilgilerinin belirtilmediği görülmüştür.

Açıklama istenen iş kalemlerinin KGM/60.200 poz numaralı “Soğuk yol çizgi boyası ile yol şerit çizgilerinin çizilmesi (0,3 mm)”, KGM/60.205 poz numaralı “Soğuk yol çizgi boyası ile yaya geçitleri, dur çizgileri ve önce yaya sembollerinin çizilmesi (0,3 mm)”, KGM/60.206 poz numaralı “Çift kompenantlı boya ile yaya geçitleri ve dur çizgilerinin çizilmesi (2 mm)” ve KGM/60.201 poz numaralı “Yol üzerinde bulunan eski çizgilerin Boya İzi Silme Makinesi (Su jeti) ile silinmesi” olduğu anlaşılmıştır.

Yukarıda yer verilen Tebliğ açıklamalarından idarece öncelikle yaklaşık maliyetin hesaplanması aşamasında her bir iş kaleminin yaklaşık maliyete oranının tespit edileceği, yaklaşık maliyeti oluşturan iş kalemleri tutarlarının büyükten küçüğe sıralandığı ve oranların kümülatif toplamının da gösterildiği “sıralı iş kalemleri/grupları listesi” ile iş kalemleri/gruplarına ait ayrıntılı analizler ve analiz girdilerinin tutarları itibarıyla küçükten büyüğe sıralanmış halini gösteren “sıralı analiz girdileri tablosu” hazırlanacağı, ihale komisyonu tarafından, idarece hazırlanan “sıralı iş kalemleri/grupları listesi” kullanılarak yaklaşık maliyetin % 80’lik kısmına giren iş kalemlerinin belirleneceği, sıralı listeye göre, tutarlarının yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı % 80 oranına kadar olan iş kalemleri ile kümülatif toplama eklendiğinde % 80 oranının aşılmasına neden olan iş kalemlerinin açıklama istenecek iş kalemleri olarak belirleneceği, idarece hazırlanmış olan “sıralı analiz girdileri listesi” kullanılarak tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3’üne eşit ve bu tutarın altında olan analiz girdilerinin tespit edileceği, analiz toplamının %3’üne eşit ve altında olanlar girdiler için açıklama yapılmasının istenmeyeceği, bu girdilerin tutarlarının kümülatif toplamının kar ve genel gider hariç analiz toplamının %15’ini aşması durumunda; en küçük tutardan itibaren kümülatif toplamda % 15’lik tutarın aşılmasına neden olan analiz girdileri belirleneceği, tutarı bu girdinin tutarından daha az olan girdiler için açıklama istenilmeyeceği, aynı girdinin yaklaşık maliyeti oluşturan birden fazla iş kalemi analizinde yer alması halinde bu girdinin oranının her analiz için ayrı ayrı değerlendirilerek analiz toplamının % 3’ünün altında kalıp kalmadığına göre işlem yapılacağı ve herhangi bir analizdeki oranı %3’ün üstünde olan analiz girdisi için açıklama isteneceği, analizlerde yer alan işçilik girdilerinin istenilmeyecek girdiler arasında yer alamayacağı anlaşılmaktadır.

Başvuru sahibince ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamalarının uygun olmadığı iddia edilmektedir. Aşırı düşük teklif açıklamalarının uygun olmadığı yönündeki iddiaların incelenmesinde öncelikle idarece gerçekleştirilen aşırı düşük teklif sorgulama işlemlerinin mevzuata uygun olup olmadığı hususu incelenmekte ve idarenin gerçekleştirdiği işlemlerde aykırılık tespit edilmesi halinde isteklilerce sunulan aşırı düşük teklif açıklamalarına yönelik ileri sürülen diğer hususlar hakkında herhangi bir değerlendirme yapılmamaktadır. Zira Kamu İhale Genel Tebliği’nin ilgili maddelerine aykırı olarak gerçekleştirilen işlemler üzerinden isteklilerden aşırı düşük teklif açıklaması istenilmesinin ihale sürecinin hatalı olarak devam etmesine neden olacağı gibi isteklilerce yapılan açıklamaların mevzuata uygunluğu bakımından doğru bir değerlendirme yapılmasına da engel olacaktır.

Bu itibarla, idarece aşırı düşük teklif sorgulama işlemlerinin incelenmesi neticesinde idarece açıklama istenen iş kalemlerinde yer alan girdilerin yer aldığı “sıralı analiz girdileri listesi”nin hazırlanmadığı, bu durumda iş kalemlerini oluşturan analiz girdilerinden tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3’üne eşit ve altında olanlar ile girdi tutarları kümülatif toplamının kar ve genel gider hariç analiz toplamının %15’ini aşan analiz girdilerinin belirlenmeyerek, iş kalemlerini oluşturan tüm girdiler için açıklama istenildiği,

Ayrıca KGM/60.200 poz numaralı “Soğuk yol çizgi boyası ile yol şerit çizgilerinin çizilmesi (0,3 mm)” iş kaleminde bulunan analiz girdilerinden KGM/03.554/1 poz numaralı “Süpürge makinasının 1 saatlik ücreti (Takriben 130HP+81 HP gücünde)”, KGM/03.554/3 poz numaralı “Soğuk yol çizgi makinasının 1 saatlik ücreti (168 HP gücünde kamyon, 24 HP gücünde 85 Cfm lik kompresör)” ile KGM/03.538/2 poz numaralı “Kamyonun 1 saatlik ücreti (120 HP gücünde, 7 ton kapasiteli)”, 03.538/1 poz numaralı “Arazöz’ün 1 saatlik ücreti (pick-up)” girdileri ile KGM/60.205 poz numaralı “Soğuk yol çizgi boyası ile yaya geçitleri, dur çizgileri ve önce yaya sembollerinin çizilmesi (0,3 mm)” ve KGM/60.206 poz numaralı “Çift kompenantlı boya ile yaya geçitleri ve dur çizgilerinin çizilmesi (2 mm)” iş kalemlerinin analizinde yer alan KGM/60.003 poz numaralı “Yaya çizgi ekibi” gidisinin birden fazla alt analiz girdisini ihtiva eden analizli girdiler olduğu, ancak idare tarafından verilen analiz formatlarında söz konusu analiz girdilerini oluşturan alt analiz girdilerinin gösterilmediği, diğer bir ifade ile açıklama istenilecek paçal iş kalemlerine ait birim fiyat analizlerinin en temel girdilerine kadar ayrıştırılarak gösterilmediği, dolayısıyla açıklama istenen analiz girdilerinin alt analiz girdilerinden hangileri için açıklama istenip istenmeyeceğinin belirsiz olduğu görülmüş ve bu şekilde yapılan bir sorgulama sonucunda aşırı düşük teklif açıklamalarına ilişkin sağlıklı bir değerlendirme yapılabilmesinin mümkün olmadığı anlaşılmıştır.

Bu çerçevede,

1. “Sıralı iş kalemleri/grupları listesi” kullanılarak, tutarlarının yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı % 80 oranına kadar olan iş kalemleri/grupları ile kümülatif toplama eklendiğinde % 80 oranının aşılmasına neden olan iş kalemi/grubunun, sorgulamaya tabi tutulacak olan iş kalemleri/grupları olarak belirlenmesi,

b) Açıklama istenilecek paçal iş kalemlerine ait birim fiyat analizlerinin temel girdilere (işçilik, mazot, diğer malzeme girdileri, makine amortismanı vb. makine girdileri) kadar ayrıştırılarak yapılması, (Bir başka ifadeyle açıklanması istenilmeyen analiz girdilerinin iş kalemi üzerinden belirlenmeyip, temel girdilere kadar ayrıştırıldıktan sonra belirlenmesi)

c) Paçal/özel iş kalemlerine ait analizlerde aynı poz numarasına sahip girdilerin miktar ve tutarlarının toplanması,

d) Yukarıdaki işlemlerden sonra Kamu İhale Genel Tebliği’nin 45.1.2.2’nci maddesine göre açıklama istenilmeyecek analiz girdilerinin belirlenmesi,

e) Kamu İhale Genel Tebliği’nin 45.1.2.2’nci maddesine göre aynı girdinin birden fazla paçal iş kalemi analizinde yer alması halinde, bu girdinin oranı her analiz için ayrı ayrı değerlendirilerek, herhangi bir analizdeki oranı %3’ün üstünde olan analiz girdisi için açıklama istenilmesi (Örneğin mazot girdisi birden fazla paçal iş kalemi analizinde yer alması durumunda, eğer bu paçal iş kalemleri analizlerinden en az birinde mazot girdisinin oranı söz konusu analiz toplamının %3’ünün üstünde olması halinde açıklama istenilmesi),

f) Açıklama istenilecek paçal/özel iş kalemlerinin tümüne ilişkin olarak tek bir açıklama istenilmeyecek analiz girdileri listesinin hazırlanması,

Hazırlanan açıklama istenilmeyecek analiz girdileri listesi ile birlikte temel girdilerin cins ve miktarlarının gösterildiği, açıklama istenilecek paçal iş kalemlerine ait analiz formatlarının teklifi sınır değerin altında kalan isteklilere gönderilerek yeniden aşırı düşük teklif açıklaması istenilmesi ve bu aşamadan sonraki ihale işlemlerinin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

B) İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelik’in 18’inci maddesi yönünden yapılan inceleme sonucunda herhangi bir aykırılık tespit edilmemiştir.

Sonuç olarak, yukarıda belirtilen mevzuata aykırılıkların düzeltici işlemle giderilebilecek nitelikte olduğu tespit edildiğinden, açıklanması istenilen paçal iş kalemlerine ilişkin analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının yukarıda belirtildiği şekliyle hazırlanarak, aşırı düşük teklif sorgulama yazısı ekinde isteklilere gönderilmek suretiyle teklif fiyatı sınır değerin altında olan isteklilerden yeniden aşırı düşük teklif açıklaması istenilmesi ve bu aşamadan sonraki ihale işlemlerinin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun’un 65’inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

Anılan Kanun’un 54’üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (b) bendi gereğince düzeltici işlem belirlenmesine,

Oybirliği ile karar verildi.